

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

17 października 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie 17 października 2022 r. w Warszawie

odwołania W. R.

od decyzji Prezesa (...) Oddział (...) w W.

o waloryzację emerytury rolniczej

z 15 marca 2022 r., znak: (...)(...)

I. oddała odwołanie;

II. wniosek W. R. złożony na rozprawie 17 października 2022 r. o wyrównanie emerytury od 1 marca 2017 r. przekazuje do rozpoznania Prezesowi(...) Oddział (...) w W..

UZASADNIENIE

W. R. 27 maja 2022 r. złożył odwołanie od decyzji Prezesa (...) Oddział (...) w W. z 15 marca 2022 r., znak: (...) (...). Odwołujący wskazał, że w marcu 2022 r. po rewaloryzacji emerytury otrzymał wzrost dochodu brutto w wymiarze 1,02% w wysokości 27,56 zł, przez co jego świadczenie wzrosło z 1349,82 zł do 1377,38 zł. W jego ocenie powinien otrzymać dodatkowo 94,49 zł z uwagi na ogłoszenie 7% waloryzacji przez rząd. Ubezpieczony przytoczył informację zamieszczoną w decyzji, jakoby ilekroć w decyzji mowa o emeryturze podstawowej należy rozumieć kwotę miesięcznej najniższej emerytury określonej w przepisach emerytalnych (odwołanie z 27 maja 2022 r., k. 3 a. s.).

(...) Oddział (...) w W.

w odpowiedzi na odwołanie wniosła o oddalenie odwołania ubezpieczonego w całości. Organ rentowy wskazał, że w przepisach ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników mowa jest o emeryturze podstawowej, a nie o najniższej emeryturze określonej

w przepisach emerytalnych. Wysokość emerytury podstawowej wzrosła w 2022 r. o 7% z 1103,63 zł brutto obowiązującej w 2021 r. do 1084,56 zł. Wskaźnik wymiaru świadczenia ubezpieczonego w części składowej wynosił 0,38 a w części uzupełniającej 0,89. W związku z tym jego emerytura wzrosła z 1349,34 zł do 1377,42 zł brutto. Mając na uwadze powyższe, organ rentowy uznał, że wysokość emerytury odwołującego została ustalona w prawidłowej wysokości. W związku z tym faktycznie waloryzowana jest kwota emerytury podstawowej, a nie kwota brutto fizycznie otrzymywanego świadczenia przez rolnika (odpowiedź na odwołanie z 10 czerwca 2022 r., k. 5-8 a. s.).

Odwołujący wniósł również o wyrównanie emerytury od 1 marca 2017 r. (protokół rozprawy z 17 października 2022 r., k. 20 a. s.).

Sąd ustalił, co następuje:

W. R. 16 sierpnia 2021 r. złożył do (...) wniosek o emeryturę rolniczą (wniosek z 16 sierpnia 2021 r., k. 1 a. e.).

Organ rentowy decyzją z 26 września 2011 r., znak: (...)(...) przyznał odwołującemu prawo do emerytury rolniczej od 15 sierpnia 2011 r. w kwocie 642,69 zł miesięcznie przysługującej do wypłaty. Świadczenie ubezpieczonego składa się z części składkowej i części uzupełniającej. Część składkowa wyniosła 37,58% emerytury podstawowej, zaś część uzupełniająca 89% (decyzja z 26 września 2011 r., k. 45 a. e.).

Zaskarżoną decyzją z 15 marca 2022 r., znak: (...)(...) organ rentowy dokonał waloryzacji świadczenia ubezpieczonego i ustalił jego wysokość obowiązującą od 1 marca 2022 r. do wypłaty w kwocie 1253,42 zł miesięcznie. W związku z podwyższeniem kwoty emerytury podstawowej od 1 marca 2022 r. do wysokości 1084,58 zł, wysokość świadczenia ubezpieczonego ustalono przez pomnożenie tej kwoty przez jego indywidualne wskaźniki wymiaru świadczenia wynoszące odpowiednio dla części składkowej 0,38 i dla części uzupełniającej 0,89 (decyzja z 15 marca 2022 r., k. 94 a. e.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w aktach rentowych w postaci dokumentów, które to nie były kwestionowane przez strony procesu.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. R. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W. z 15 marca 2022 r., znak: (...)(...), jako niezasadne, podlega oddaleniu.

W rozpatrywanej sprawie odwołujący nie zgodził się z ustaloną w zaskarżonej decyzji wysokością świadczenia. W jego ocenie emerytura powinna wzrosnąć o 7% zgodnie z informacjami ogłoszonymi przez rząd. W zaskarżonej decyzji organ rentowy ustalił odwołującemu nową wysokość emerytury rolniczej od 1 marca 2022 r., co podyktowane zostało przeprowadzoną waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych w 2022 r. W pierwszej kolejności należy jednak zaznaczyć, że emerytura rolnicza składa się z części składkowej i uzupełniającej ustalonych zgodnie z art. 25 i 26 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r. poz. 933) zwanej dalej „ustawą”. Dla każdej z tych części ustala się wskaźnik wymiaru. Wskaźniki są ustalane odrębnie dla każdego świadczeniobiorcy w oparciu o okresy podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. W przypadku ubezpieczonego część składkowa wyniosła 0,38, zaś część uzupełniająca 0,89, co też zostało zaakcentowane w decyzji organu rentowego z 26 września 2011 r., znak: (...) -1/25, w której to przyznano odwołującemu prawo do emerytury rolniczej od 15 sierpnia 2011 r.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 2 ustawy wysokość świadczenia lub jego określonej części ustala się za pomocą wskaźnika wymiaru, jeżeli przewiduje to ustawa lub jeżeli wysokość ta pozostaje w stałym stosunku do wysokości emerytury podstawowej, a świadczenie nie ma charakteru jednorazowego. Świadczenie, którego wysokość jest ustalona za pomocą wskaźnika wymiaru, wypłaca się w kwocie odpowiadającej iloczynowi tego wskaźnika i aktualnej emerytury podstawowej.

Treść przepisów ustawy wskazuje zatem wprost, że faktycznie waloryzowana jest kwota emerytury podstawowej, a nie najniższa emerytura określona w przepisach emerytalnych lub kwota brutto fizycznie otrzymywanego świadczenia przez rolnika. W 2021 r. kwota emerytury podstawowej wyniosła 1013,63 zł brutto. Zgodnie bowiem z art. 48a ust. 1 i 2 ustawy emerytura podstawowa podlega corocznej waloryzacji. Waloryzacja emerytury podstawowej polega na pomnożeniu kwoty tej emerytury przez wskaźnik waloryzacji ustalony zgodnie z przepisami emerytalnymi, który w 2022 r. wynosi 107,0%, co jest zgodne z Komunikatem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 12 lutego 2022 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2022 r. (M.P. z 2022 r. poz. 211). W 2022 r. kwota emerytury podstawowej została ustalona w kwocie 1084,58 zł brutto (1013,63 zł x 107% = 1084,58 zł). Zatem wbrew twierdzeniom odwołującemu została przeprowadzona siedmioprocentowa waloryzacja jego emerytury.

Sąd zważył, że coroczna waloryzacja emerytur i rent rolniczych od 1 marca przeprowadzana jest na podstawie art. 48a ust. 3 ustawy i polega na pomnożeniu zwaloryzowanej kwoty emerytury podstawowej przez indywidualne wskaźniki

wymiaru świadczenia odpowiednio dla części składkowej i dla części uzupełniającej. Zgodnie zaś z art. 48a ust. 4 ustawy, jeżeli zwaloryzowana emerytura lub renta rolnicza jest niższa od kwoty najniższej emerytury pracowniczej, która od 1 marca 2022 r. wynosi 1338,44 zł brutto, podwyższa się ją z urzędu do tej kwoty. Świadczenie wypłacane w części składkowej

i uzupełniającej waloryzuje się mnożąc kwotę emerytury podstawowej przez wskaźnik wymiaru świadczenia każdej z części świadczenia, ustalony indywidualnie dla każdego świadczeniobiorcy. Wskaźnik wymiaru świadczenia należnego dla odwołującego, co już zostało wskazano powyżej, w części składkowej wynosi 0,38, zaś w części uzupełniającej 0,89. Waloryzacja świadczenia została przeprowadzona poprzez pomnożenie kwoty emerytury podstawowej w wysokości 1084,58 zł przez indywidualne wskaźniki świadczenia odwołującego, tj. (...)58 x 0,38 = 412,14 złotych jako część składkowa oraz 1084,58 zł x 0,89 = 965,28 zł jako część uzupełniająca. W związku z przeprowadzoną waloryzacją od 1 marca 2022 r. emerytura rolnicza ubezpieczonego wzrosła z kwoty 1349,82 zł do 1377,42 zł brutto. Dlatego też obowiązująca od 1 marca 2022 r. emerytura podstawowa w wysokości 1084,58 zł w stosunku do emerytury podstawowej obowiązującej do 28 lutego 2022 r. w wysokości 1013,83 zł wzrosła o 7% do wysokości (...)58 zł. Mając na uwadze powyższe przepisy wysokość świadczenia należnego odwołującemu została ustalona w prawidłowej wysokości.

W związku z tym sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w punkcie 1 wyroku.

Wymaga podkreślenia, że odwołujący wnosił również o prawo do wyrównanie emerytury od 1 marca 2017 r. Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter odwoławczy, gdyż inicjowane jest wniesieniem odwołania od decyzji organu rentowego. Przedmiotem postępowania w sprawach o świadczenia z ubezpieczeń społecznych jest zatem co do zasady kontrola decyzji organu rentowego według stanu rzeczy z chwili jej wydania.

Zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołania od decyzji organów rentowych lub orzeczeń wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności wnosi się na piśmie do organu lub zespołu, który wydał decyzję lub orzeczenie, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ lub zespół, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji lub orzeczenia.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania w myśl art. 476 § 2

w związku z art. 477⁹ k.p.c. wyznacza w pierwszej kolejności przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugiej – zakres odwołania od tej decyzji. Rozpoznając odwołanie od decyzji organu rentowego, sąd ubezpieczeń społecznych rozstrzyga o jego zasadności w granicach wyznaczonych z jednej strony zakresem samego odwołania, a z drugiej treścią zaskarżonej decyzji. W rozpatrywanej zaś sprawie organ rentowy wydał decyzję jedynie w zakresie waloryzacji emerytury odwołującego przeprowadzonej

w 2022 r. ZUS nie zajął żadnego stanowiska w formie decyzji względem roszczenia

o wyrównanie emerytury od 1 marca 2017 r. W związku z tym należało przedmiotowy wniosek przekazać do rozpoznania organowi rentowemu. ZUS tym samym jest zobowiązany do wydania decyzji w tym przedmiocie, od której ponownie będzie przysługiwało ubezpieczonemu ewentualnie złożenie odwołania do sądu.